

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/35/2023
Identifikačné číslo spisu: 6120354533
Dátum vydania rozhodnutia: 15.11.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6120354533.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti COMBIN BANSKÁ ŠTIAVNICA, s.r.o., Banská Štiavnica, Kysihýbelská 29, IČO: 31 631 134, zastúpenej advokátom Mgr. Erichom Štepánkom, Banská Štiavnica, Ludvíka Svobodu 15, proti žalovanej obchodnej spoločnosti TOPA STAV s.r.o., Sverepec, Sverepec 446, IČO: 46 308 326, zastúpenej Advokátska kancelária MATUŠOV s.r.o., Púchov, Ul. 1. mája 1455, IČO: 54 286 611, o zaplatenie sumy 87 063,18 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na konanie a rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica v predmetnom spore rozhodol rozsudkom č. k. 14Cb/137/2020-332 z 25. apríla 2022 tak, že konanie o zaplatenie sumy 77 782,62 eur s príslušenstvom z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby zastavil, ďalej samostatným výrokom žalobu, predmetom ktorej bol nárok na zaplatenie odmeny vyplývajúcej zo zmluvy o dielo, uzatvorenej ústne medzi dvomi podnikateľskými subjektami, vo zvyšnej časti zamietol. Žalobkyni priznal voči neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78,68% a zároveň jej uložil povinnosť nahradiť znalcovi Ing. Jaroslavovi Hrabovskému 10,66% znalečného vzniknutého účasťou znalca na pojednávaní dňa 28. februára 2022. Napokon uložil žalovanej povinnosť nahradiť znalcovi Ing. Jaroslavovi Hrabovskému 89,34% znalečného vzniknutého účasťou znalca na pojednávaní dňa 28. februára 2022.

2. Proti predmetnému rozsudku podala žalobkyňa a tiež žalovaná (v časti výrokov o náhrade trov konania a náhrade znalečného) odvolanie a Okresný súd Považská Bystrica predložil vec Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu funkčne príslušnému na rozhodnutie o podanom odvolaní.

3. S poukazom na § 34 ods. 2 písm. a) v spojení s § 22 písm. f), § 40, § 43 ods. 1, § 471c zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Krajský súd v Trenčíne postúpil predmetný spor vedený na tom súde pod sp. zn. 16Cob/45/2022 Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne príslušnému na konanie o odvolaní žalobkyne a žalovanej. Postúpenie veci odôvodnil tým,

že sa jedná o obchodnoprávny spor, ktorý rozhodol Okresný súd Považská Bystrica (s účinnosťou k 1. júnu 2023 výkon súdnictva prešiel z Okresného súdu Považská Bystrica na Okresný súd Trenčín) a s účinnosťou od 1. júna 2023 došlo k zmene právnej úpravy v prípade funkčnej príslušnosti odvolacích súdov vo veciach obchodnoprávných tak, že podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. f) CSP je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici. Krajský súd v Trenčíne ozrejmil, že príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne a žalovanej je daná i napriek skutočnosti, že odvolania boli podané pred 1. júnom 2023. Podľa ustanovenia § 34 CSP upravujúceho funkčnú príslušnosť súdu spolu s príslušnosťou kauzálnou, s ohľadom na okamžitú aplikovateľnosť daného ustanovenia, na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne a žalovanej je v prejednávacom obchodnoprávnom spore, ktorý v prvoinštančnom konaní rozhodoval okresný súd so sídlom v obvode Krajského súdu v Trenčíne, príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici. Prechodné ustanovenie § 471c CSP sa totiž nevzťahuje na úpravu týkajúcu sa funkčnej príslušnosti súdu, vzťahuje sa len na úpravu vecnej a miestnej príslušnosti. Krajský súd v Trenčíne na podporu vysloveného záveru poukázal i na súvisiacu judikatúru, a to uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ndc/19/2023 z 28. júna 2023 a sp. zn. 1Ndc/21/2023, ako i na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 257/2023 z 27. júna 2023.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici s postúpením veci nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že funkčne/kauzálne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie o odvolaniach proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica (po 1. júni 2023 Okresný súd Trenčín) č. k. 14Cb/137/2020-332 z 25. apríla 2022 je Krajský súd v Trenčíne. Ozrejmil, že v čase podania odvolaní (2. septembra 2022 a 12. septembra 2022) bol príslušným odvolacím súdom Krajský súd v Trenčíne podľa predpisov platných a účinných do 31. mája 2023. Zo znenia prechodného ustanovenia § 471c CSP podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici nevyplýva, že od 1. júna 2023 došlo k zmene príslušnosti súdov, ktoré boli vecne a miestne príslušné podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. V danej súvislosti zdôraznil, že od 1. júna 2023 nedošlo k zmene funkčnej príslušnosti, došlo len k doplneniu miestnej príslušnosti odvolacích súdov do ustanovenia § 34 ods. 1 CSP a k vymedzeniu kauzálnej príslušnosti odvolacích súdov v rámci funkčnej príslušnosti v ustanovení § 34 ods. 2 CSP. S účinnosťou od 1. júna 2023 vo vzťahu k odvolacím súdom nedošlo k žiadnemu prechodu súdnictva, t. j. k zániku akéhokoľvek krajského súdu a nástupníctvu iného krajského súdu. Ustanovenie § 471c CSP nemenuje osobitne funkčnú a kauzálnu príslušnosť, podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici, z absencie doslovného vymenovania funkčnej a kauzálnej príslušnosti v citovanom ustanovení nevyplýva zámer, účel a zmysel reformy súdnej mapy (uskutočnenej zákonom č. 150/2022 Z. z.), aby odvolania napadnuté do 31. mája 2023 boli rozhodované podľa novej právnej úpravy účinnej od 1. júna 2023. Kauzálna príslušnosť je v danom prípade podmnožinou miestnej príslušnosti, pretože v závislosti od druhu kauzy určuje, ktorý z existujúcich funkčne príslušných odvolacích súdov je tým súdom, ktorému svedčí miestna príslušnosť. Pokiaľ je teda kauzálna príslušnosť podmnožinou miestnej príslušnosti a zároveň prechodné ustanovenie § 471c CSP k úpravám účinným od 1. júna 2023 výslovne upravuje miestnu príslušnosť, platí, že prostredníctvom ustanovenia § 471c CSP zákonodarca normoval aj kauzálnu príslušnosť tým spôsobom, že konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných (teda aj kauzálne) príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. Dane prechodné ustanovenie je preto podľa Krajského súdu v Banskej Bystrici potrebné vykladať v súlade s účelom a cieľom, ktorý sa mal dosiahnuť uvedenou zmenou právnej úpravy v súvislosti s reformou súdnej mapy účinnou od 1. júna 2023. Z dôvodovej správa k ustanoveniu § 471c CSP vyplýva jednoznačný zámer, v zmysle ktorého sa veci vedené podľa úpravy účinnej do 31. mája 2023 presunú na nové súdy vecne a miestne príslušné len za splnenia jediného predpokladu, a to ak dochádza k prechodu výkonu súdnictva zo zrušených súdov na súdy novozriadené. Pri odvolacích súdoch k prechodu výkonu súdnictva nedošlo, pretože všetky odvolacie súdy zostali zachované. Krajský súd v Banskej Bystrici ďalej uviedol, že predloženie veci inému krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní podanom do 31. mája 2023, ktoré konanie má byť vedené pred konkrétnym krajským súdom podľa právnych predpisov účinných k tomuto dátumu, bez ďalšieho, t. j. bez výslovného zmocnenia v zákone a v rozpore s prezentovaným účelom zákonodarcu a predkladateľa tohto zákona, by mohlo predstavovať zásah do ústavného princípu zákonného sudcu podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V nadväznosti na uvedené Krajský súd v Banskej

Bystrici uzavrel, že v súlade s § 34 ods. 1 CSP, na konania v obchodnoprávných sporoch začatých do 31. mája 2023 na okresných súdoch v územnom obvode Krajského súdu v Trenčíne je aj naďalej funkčne príslušný ako odvolací súd Krajský súd v Trenčíne. Krajský súd v Banskej Bystrici tiež poznamenal, že ak by sa aj pre určenie príslušnosti odvolacieho súdu použila právna úprava účinná od 1. júna 2023, zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že pre účely určenia príslušnosti odvolacieho súdu v obchodnoprávných sporoch, rozhodnutie Okresného súdu Považská Bystrica vyhlásené do 31. mája 2023 sa od 1. júna 2023 považuje za rozhodnutie Okresného súdu Trenčín alebo Okresného súdu Žilina. Preto v súlade s § 34 ods. 1 CSP na rozhodnutie o odvolaniach v predmetnom obchodnoprávnom spore začatom do 31. mája 2023 na okresnom súde nachádzajúcom sa v územnom obvode Krajského súdu v Trenčíne je aj naďalej funkčne príslušný Krajský súd v Trenčíne.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Trenčíne a Krajskému súdu v Banskej Bystrici podľa ust. § 43 ods. 2 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Trenčíne nie je dôvodný.

6. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

7. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu (veta za bodkočiarkou v znení účinnom od 1. júla 2023).

8. Podľa § 22 písm. f) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne.

9. Podľa § 34 ods. 1 CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

10. Podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

11. Podľa § 181 ods. 1 písm. f) zák. č. 371/2004 Z. z. výkon súdnictva, všetky práva a povinnosti vrátane správy majetku štátu, práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných právnych vzťahov a práv a povinností z osobitných vzťahov sudcov a prísediacich z radov občanov k štátu prechádzajú od 1. júna 2023 z Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom a Okresného súdu Považská Bystrica na Okresný súd Trenčín.

12. Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), sídlom Krajského súdu v Trenčíne je mesto Trenčín a jeho obvod tvorí aj obvod Okresného súdu Trenčín.

13. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14. Podľa § 471c CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky po dôkladnom preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že v danom obchodnoprávnom spore rozhodol Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom č. k. 14Cb/137/2020-332 z 25. apríla 2022 tak, že konanie o zaplatenie sumy 77 782,62 eur s príslušenstvom z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby zastavil a žalobu, predmetom ktorej bol nárok na zaplatenie odmeny vyplývajúcej zo zmluvy o dielo, ktorú ústne uzatvorili dva podnikateľské subjekty, vo zvyšnej časti zamietol. Žalobkyni priznal voči neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78,68% a zároveň jej uložil povinnosť nahradiť znalcovi Ing. Jaroslavovi Hrabovskému 10,66% znalečného vzniknutého účasťou znalca na pojednávaní dňa 28. februára 2022. Napokon uložil žalovanej povinnosť nahradiť znalcovi Ing. Jaroslavovi Hrabovskému 89,34% znalečného vzniknutého účasťou

znalca na pojednávaní dňa 28. februára 2022. Proti rozsudku podala žalobkyňa 2. septembra 2022 odvolanie, následne dňa 12. septembra 2022 podala odvolanie vo vzťahu k výrokom rozsudku o náhrade trov konania a znalečného i žalovaná a vec bola predložená Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu odvolaciemu na rozhodnutie o podaných odvolaniach. Krajský súd v Trenčíne o odvolaniach nerozhodol a v súvislosti s novelou CSP, účinnou od 1. júna 2023, skúmajúc počas celého konania svoju funkčnú príslušnosť v odvolacom konaní, postúpil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne a kauzálne príslušnému. Krajský súd v Banskej Bystrici s postúpením veci nesúhlasil, pričom svoju funkčnú príslušnosť namietol najmä s poukazom na nesprávny právny záver Krajského súdu v Trenčíne, ktorý v procese skúmania funkčnej príslušnosti neaplikoval v danom spore prechodné ustanovenie § 471c CSP. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť dôvodnosť nesúhlasu Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Trenčíne na rozhodnutie o odvolaniach žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica (po 1. júni 2023 Okresného súdu Trenčín) č. k. 14Cb/137/2020-332 z 25. apríla 2022.

16. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je potrebné v prvom rade vyriešiť otázku časovej pôsobnosti právnych noriem upravených v § 34 ods. 1 a 2 CSP v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 471c CSP. Odvolania boli podané (a teda odvolacie konanie bolo začaté) pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, ktorým boli s účinnosťou od 1. júna 2023 menené aj ustanovenia upravujúce funkčnú príslušnosť súdov na konanie o odvolaní a novoupravená kauzálna príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Pre súdy preto vzniká otázka, či sa nová právna úprava funkčnej príslušnosti má vzťahovať aj na odvolacie konania začaté pred účinnosťou novely, pričom v danom prípade je súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii Okresný súd Považská Bystrica (po 1. júni 2023 Okresný súd Trenčín), t. j. okresný súd so sídlom v obvode Krajského súdu v Trenčíne.

17. V procesnom práve je pri riešení otázok intertemporality základným princípom okamžitá aplikovateľnosť novej procesnej úpravy na konanie začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov. Preto pokiaľ nie je v prechodných ustanoveniach ustanovené inak, konajúce súdy na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov aplikujú novú právnu úpravu počnúc momentom jej účinnosti.

18. V súvislosti s novelou zákona o sídlach a obvody súdov bola prijatá aj novela Civilného sporového poriadku, ktorá zákon doplnila aj o prechodné ustanovenie § 471c k úpravám účinným od 1. júna 2023, podľa ktorého konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdництва prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Uvedené prechodné ustanovenie predstavuje výnimku z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy Civilného sporového poriadku, avšak vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných. Za použitia gramatického výkladu ustanovenia najvyšší súd dospel k záveru, že dané prechodné ustanovenie zachovanie funkčnej ani kauzálnej príslušnosti súdu neupravuje. Pre zachovanie princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy je preto potrebné novú právnu úpravu funkčnej príslušnosti obsiahnutú v § 34 ods. 2 písm. a) CSP aplikovať aj na odvolacie konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené konštatuje, že v prejednávacom spore je s účinnosťou od 1. júna 2023 v zmysle § 34 ods. 2 písm. a) v spojení s § 22 písm. f) CSP súdom funkčne príslušným na konanie o odvolaniach proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica (pričom v súlade s § 181 ods. 1 písm. f) zákona o sídlach a obvody súdov, výkon súdництва prešiel s účinnosťou od 1. júna 2023 z Okresného súdu Považská Bystrica na Okresný súd Trenčín), ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, Krajský súd v Banskej Bystrici, a to s ohľadom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy a skutočnosť, že intertemporálne ustanovenie § 471c CSP neupravilo, že konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023.

20. Vo vzťahu k záverom o okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na obdobné závery už vyslovené v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 6Ndc/19/2023 z 28. júna 2023 a tiež v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 257/2023 z 27. júna 2023. Najvyšší súd doplnia, že prijatými závermi neprichádza k porušeniu práva na zákonného sudcu (§ 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a ani k porušeniu zásady perpetuatio fori, keď k zmene funkčnej

príslušnosti prišlo na základe zmeny právnej úpravy a jej okamžitej aplikovateľnosti, pričom úprava intertemporalít novej procesnej úpravy bola v rukách zákonodarcu. Preto pokiaľ v priebehu odvolacieho konania príde k zmene právnej úpravy funkčnej príslušnosti, je na zákonodarcovi, aby zrozumiteľne a jednoznačne upravil, či s ohľadom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy a s ohľadom na povinnosť súdu skúmať svoju funkčnú príslušnosť počas celého konania podľa § 40 CSP, zostáva zachovaná funkčná príslušnosť v konaniach začatých podľa predchádzajúcej právnej úpravy, a to prijatím prechodného ustanovenia, ktoré však v rámci novely CSP prijaté nebolo.

21. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Trenčíne nie je dôvodný a na konanie o odvolaniach proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica (po 1. júni 2023 Okresného súdu Trenčín) v danom obchodnoprávnom spore je funkčne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.